

INFORMACE

● **Památník Terezín** (Principova alej 304, Tel: 416 782 225, 442, 131, e-mail: pamatnik@pamatnik-terezin.cz) www.pamatnik-terezin.cz

● **Městské informační středisko Terezín** (Nám. ČSA 179, Tel: 416 782 616, e-mail: info@terezin.cz www.terezin.cz)
Otevírací doba od října do dubna: pondělí, středa 8 – 17, úterý, čtvrtek 8 – 15, pátek 8 – 12 h.

FOTO: ARCHIV

→ domy. Jezdily nové a nové transporty. Do jara 1945, tedy za necelé čtyři roky, prošlo terezínským ghettem 155 tisíc lidí. Nejprve židovští obyvatelé z Čech a Moravy, posléze z Německa, Rakouska, Slovenska, Maďarska...

Každý pátý člověk, celkem 35 tisíc, zemřel přímo v Terezíně hladu, vyčerpáním, nemocí. Ti, co přežili, šli opět do vlakových transportů. Jména stanic: Majdanek, Treblinka. Nejčastější stanice: Osvětim–Březinka. V koncentračních táborech a na pochodech smrti na sklonku války bylo zavražděno dalších 83 tisíc lidí.

Zachovaly se černobílé dobové fotografie. Jedna ukazuje dětský útulek, kde si číšťounské dětičky v nažehlených sukýnkách a košíčkách hrají s panenkami a autíčky. Jiný snímek představuje hudební pavilón, který si obyvatelé ghetta postavili kvůli kulturnímu vyžití. V letech 1943 – 1944 probíhaly v Terezíně zkrášlovací akce, které se chystaly na návštěvu zástupců Mezinárodního červeného kříže. Měli vidět Terezín jako vzkvétající „samosprávné židovské sídelní území“.

JAN DRAŽAN

jan.drazan@economia.cz

Co je Verneřické středohoří

Terezín má jednu zvláštnost: nevede jím žádná značená cesta. Dojdeme nebo dojedeme (pak si kilometrůž musíme upravit) a uděláme si podzemní vycházku do Českého (poněvadž se ocitáme „za Labem“, přesněji Verneřického) středohoří. Trasa je určena zdatným turistům a pak těm, jimž nečiní potíže vstát o jeden dopravní spoj před ostatními.

Z Terezína vyjdeme po hlavní silnici na sever do Želetic, ležících na břehu Labe. Přejdeme most přes Labe, Střelecký ostrov a mrtvé rameno do Litoměřic. Přejdeme železniční trať a pokračujeme v přímém směru k další trati, na níž 200 m vlevo je stanice Litoměřice, horní nádraží (4) a rozcestí turistických cest. Volíme červenou, chvíli pokračujeme při trati a pak se dáme vpravo opět na sever přes městskou část Pokratice k Bílým stránám a dál do Skalice (7). V Pokraticích se podle pověsti narodil známý lupič Václav Babinský. Bílé stráně jsou národní přírodní památka, vyhlášená k ochraně vápencovitých kůten na příkré opukové stráni nad údolím Pokratického potoka, který nás provází z Pokratic až na okraj Skalice. Vejdeme do lesa, projdeme obcí Lbín, pokračujeme po silnici (tam, kde ji opustíme, je možné si po modré vlevo zkrátit cestu na Varhošť o 3 km) a pak po cestách na rozcestí u Čerěníš (13). Zde odbočíme vlevo po žluté a modré a projdeme ovocnářskou a rekreační obcí s hrázdnými a roubenými stavbami. Modrá se od nás vzápětí odpojí a my po žluté vystoupáme na Varhošť (639 m) (16). Na vrcholu zalesněného čedičového vrchu byla v roce 1972 postavena 14m ocelová rozhledna. Daleký kruhový rozhled po Českém středohoří a ke Krušným horám uchvátí snad kaž-

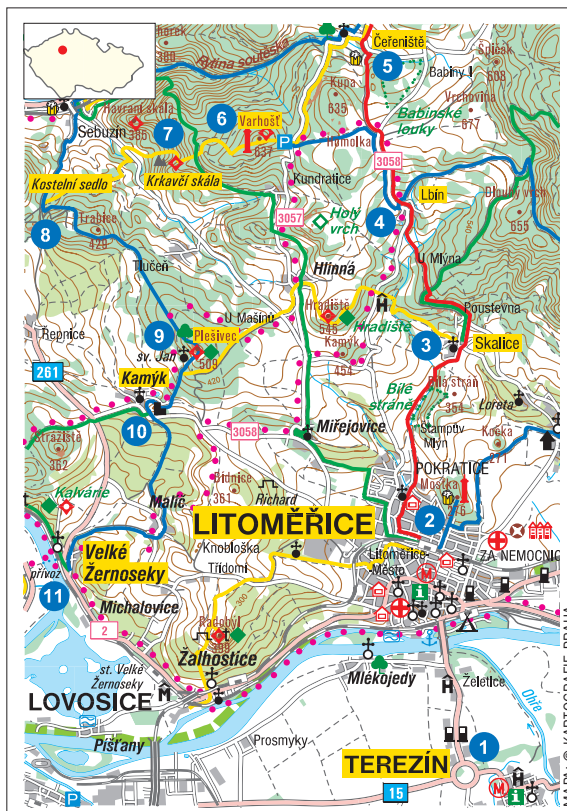
děho. Jen tok Labe je odtud přerušovaně vidět osmkrát. Sestoupíme k rozcestí se zelenou značkou, dojdeme ke Krkavčí skále (17,5) a složitě překročíme Tlučenské údolí. Z něho vystoupáme do traverzu vrcholku Trabice a sejdemo na rozcestí v Kostelním sedle (21). Odtud se vydáme po modré doleva, která dál traverzuje nevýraznou Trabici a pak stoupá na Plešivec (509 m) (25). Zalesněný čedičový kužel je přírodní památkou k ochraně sutí s ledovými jámami při úpatí, v nichž se udržuje led a firmový sníh do pozdního jara. Na okraji lesa při jihozápadním úpatí stojí kaple sv. Jana Křtitele. Při ní je skupina věkovitých dubů, z nichž tři jsou památnými stromy. Kolem nich prudce sestupujeme do Kamýku (26,5). Tato zemědělská a ovocnářská obec s několika domy lidové architektury hostila Bedřicha Smetanu. Připomíná to pamětní deska a místnost. Přímou v obci je na čedičové skále zřícenina hradu stejného jména z počátku 14. století, který je již čtyři sta let opuštěn. Na okraji obce narazíme na obnovený hrob hajného, zabitého pytlákem v roce 1812. Velkým lesním komplexem sejdemo do Malíče a otevřenou krajinou s výhledy na Labe sestoupíme k řece do Velkých Žemosek. Najdeme zde lidové empírové domy, pozdně barokní zámek z 18. století a pozdně gotický kamenný obranný kostel sv. Mikuláše. Ocitáme se poblíž České brány, na jejichž jižních svazích jsou nejseverněji položené vinice u nás.

JAN STRÁSKÝ

Autor je místopředseda Klubu českých turistů, bývalý ministr a premiér

Mapy: ● Okolí Prahy – sever, 1:100 000, edice Kartografie Praha č. 8

● Česko Středohoří-východ, 1:50 000, edice KČT č. 11

Trasa: 1. Terezín – bez značky: 2. Litoměřice, horní nádraží (4) – po červené 0307: 3. Skalice (7) – 4. Lbín (10) – 5. Čerěníš, rozcestí (13) – po žluté 6908: 6. Varhošť, rozhl. (16) – 7. Krkavčí skála (17,5) – 8. Kostelní sedlo (21) – po modré 1608: 9. Plešivec (25) – 10. Kamýk (26,5) – 11. Velké Žemoseky (30)